

Досвід застосування предметних рубрик Бібліотеки Конгресу (США) у процесі предметизації бібліотечних фондів Наукової бібліотеки НАУКМА

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

СЕМІНАР «СУЧАСНА ПРЕДМЕТНА КАТАЛОГІЗАЦІЯ В НАУКОВИХ БІБЛІОТЕКАХ:
ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»

ТЕТЯНА ЧОРНА,

6 КВІТНЯ 2021

Предметні рубрики Бібліотеки Конгресу (Library of Congress Subject Headings – LCSH 28)

LCSH 42, березень 2020

~ 5,000 нових заголовків
додається щороку
~ 100 каталогізаторів наповнюють базу
~ пропозиції нових заголовків та
переглядів існуючих здійснюють
каталогізатори Бібліотеки Конгресу та
учасниками Subject Authority
Cooperative Program (SACO)

— Programming (May Subd Geog)
Emi (Australian people) (May Subd Geog)
BT Aboriginal Australians
Ethnology—Australia
EMI Abbey Road Studios (London, England)
USE Abbey Road Studios (London, England)
EMI Recording Studios (London, England)
USE Abbey Road Studios (London, England)
EMI Studios (London, England)
USE Abbey Road Studios (London, England)
Emich family
USE Emig family
Emichen family
USE Emig family
Emick family
USE Emig family
Emidania
USE Emydidae
Emidy family (Not Subd Geog)
Emig family (Not Subd Geog)
UF Emich family
Emichen family
Emick family
Emigh family
RT Empie family
Emigh family
USE Emig family
Emigrant Basin Primitive Area (Calif.)
USE Emigrant Wilderness (Calif.)
Emigrant Basin Wilderness Area (Calif.)
USE Emigrant Wilderness (Calif.)
Emigrant Gap (Wyo.)
BT Mountain passes—Wyoming
Emigrant Gulch (Mont.)
BT Valleys—Montana
Emigrant remittances (May Subd Geog)
Here are entered works on the transfer of funds by
emigrants to their country of origin. Works on the

Авторитетна база даних предметних заголовків Бібліотеки Конгресу США

- 24 689 заголовків персональних імен, з них 23 570 заголовків родин;
- 10 572 заголовків організацій;
- 249 407 предметних заголовків;
- 63 089 географічних заголовків;
- 763 загальних посилань **USE**;
- 4385 загальних посилань **see also**,
- 304 297 перехресних посилань
- 370 983 посилань від термінів, що не використовуються до заголовків, які використовуються.

2001 – картотека прийнятих рішень

- картотека прийнятих рішень
- запозичення записів з OCLC
- редагування
- переклад та адаптація рубрик

[R] Записи на релізацію
КМА01-348475 (NEW467.MRC)
[I] Імпортовані з бази
[T] Повідомлення

LDR -----nam--22-----u-4500
003 --- UnKiUKMA
008 --- -----s1000-----000-0-ukr-d
020 ---
040 --- UnKiUKMA
ukr
UnKiUKMA

041 ---

080 ---
090 ---

099 ---
100 --- shevchenko|

245 ---

246 ---

250 ---
260 ---

300 ---

490 ---

500 ---
504 ---
505 ---

541 ---

590 ---

591 ---
600 1

Знайти схожий запис

Виберіть Базу

Бібліотека Кіл-ть зап.

- ===== Ukr =====
- Університет НАУКМА
- Бібл. ім. Стефаніка**
- Бібл. ім.Л.Українк
- ===== Eng =====
- OCLC
- Бібл. Конгресу США
- Oxford
- California State Univ.
- Waseda Univ Lib
- Bilgi Univer (Туреч)
- GBV (Німеччина)
- Універс.МакГілл
- Ун.Страсбурга
- Британ.бібліот.
- Ізраїл.об'єдн.
- Нац.бібл.Чехії
- Націон.Угорсь
- LIBRIS,Швеція,Нац.Б
- Об.каталог, Данія
- Наук.б-ки Риму
- ===== Pol =====
- Нац.бібл. Польщі

Розмістити

Показати

Показати запис

Відмінити

Допомога

Пошук

- 020 – ISBN, ISSN
- 100 – Автор
- 245 - Назва

Каталогізація - Версія 21 Бібліотека: KMA Бібліотека (KMA01) Server: 194.44.142.55:6991 User: CHORNA

Файл Показ Каталогізація Примірники Редагувати Редагувати текст Запис Мережевий *Утиліти Допомога ?

Бібліотека KMA01 - Формат ВК - Локальний запис - NEW467.MRC

Штрихкод

[R] Записи на реєстрацію
KMA01-348475 (NEW467.MRC)
[I] Імпортовані записи
[T] Повідомлення

LDR -----nam--22-----u-4500
003 ----- UnKiUKMA
008 -----s1000-----000-0-ukr-d
020 ----- a
040 ----- a UnKiUKMA
b ukr
c UnKiUKMA
041 ----- a
b
080 ----- a
090 ----- a
b
z
099 ----- a
100 ----- a shevchenko|
c
d
e
245 ----- a
b
c
246 ----- a
b
f
250 ----- a
260 ----- a
b
c
300 ----- a
b
490 ----- a
b
p
v
500 ----- a
504 ----- a

Знайти схожий запис

Виберіть Базу

Бібліотека	Кіл-ть зап.
===== Ukr =====	
Університет НАУКМА	
Бібл. ім. Стефанука	
Бібл. ім.Л.Українк	
===== Eng =====	
OCLC	1738
Бібл. Конгресу США	1738
Oxford	469
California State Univ.	
Waseda Univ Lib	
Bilgi Univer (Туреч)	
GBV (Німеччина)	
Універс.МакГілл	
Ун.Страсбурга	
Британ.бібліот.	
Ізраїл.об'єдн.	
Нац.бібл.Чехії	
Націон.Угорсь	
LIBRIS,Швеція,Нац.Б	
Об.каталог, Данія	
Наук.б-ки Риму	
===== Pol =====	
Нац.бібл. Польщі	

Розмістити
Показати
Точкати записи
Відмінити
Допомога

[R] Записи на ред
KMA01-348475 (
= NEW467.MRC

[I] Імпортовані з
[T] Повідомлені:

LDR -----nam--22-----u-4500
003 UnKiUKMA
008 -----s1000-----000-0-ukr-d
020
040 UnKiUKMA
ukr
UnKiUKMA

Знайти схожий запис

Виберіть Базу

Бібліотека Кіл-ть зап.

===== Ukr =====

Розмістити
Показати
Показати запис

Список

Title	Author	Call No.	Imprint	ISBN/ISSN	Year
[Shevchenkivs'kyæi slovnyk / [vidp. redaktor әІІЕ. Р. Kyrylëiuk]. (romanized form)]		PG3948.S51 S486	Kyëiv :	000000319	1976
880-01 Shevchenko.		PG3948.S51 S49	Nşëiïu-lork	0488-6216 1	1952
Shevchenko, a monument to the liberation, freedom, and independence of all captive nations / remarks		PG3948.S51 S492 1964		000000321	1964
Shevchenko and the critics, 1861-1980 / edited by George S.N. Luckyj ; translations by Dolly Ferguso		PG3948.S51 S535	Toronto ;	0802023460	1980
Shevchenko i æioho Ukraëina.		PG3948.S5 Z822		000000323	1916
Shevchenko i		PG3948.S5	Moskva :	000000324	1964

Запис № 319 в бібліотеці EXT01: 156 із 1738

Взяти

По

Взяти
Попередній
Наступний

Відмінити
Допомога

LDR cam 22002651i 4500
001 10445481
005 20120315163704.0
008 781026s19769999un a 000 0 ukr
010 |a 77509162
035 |9 (DLC) 77509162
035 |a (OCoLC)4322086
040 |a DLC |c OYU |d DLC
042 |a premarc
05000 |a PG3948.S51 |b S486
24500 |a [Shevchenkivs'kyæi slovnyk / |c [vidp. redaktor әІІЕ. Р. Kyrylëiuk]. (romanized form)]
|a Kyëiv : |b Hol. red. URE, |c 1976-
260 |a 2 v. : |b ill. ; |c 25 cm.
300 |a On page facing t.p., v. 1- : Instytut literatury imeni T. H. Shevchenka Akademiï nauk Ukraëins'koëi RSR.
500 |a t. 1. A-Mol.--t. 2. Mol.-ëİİA.
60010 |a Shevchenko, Taras, |d 1814-1861 |v Dictionaries.
7001 |a Kyrylëiuk, әІІЕ. Р. |q (әІІЕvhen P.)
7102 |a Instytut literatury im. T.H. Shevchenka.
906 |a 7 |b cbc |c oclcrpl |d u |e ncip |f 19 |g y-gencatlg
985 |e OCLC REPLACEMENT cdsdistr

500 --- |a
504 --- |a |b |c |d |e |f |g |h |i |j |k |l |m |n |o |p |q |r |s |t |u |v |w |x |y |z |0 |1 |2 |3 |4 |5 |6 |7 |8 |9 |.
505 --- |a |b |c |d |e |f |g |h |i |j |k |l |m |n |o |p |q |r |s |t |u |v |w |x |y |z |0 |1 |2 |3 |4 |5 |6 |7 |8 |9 |.
541 --- |a |b |c |d |e |f |g |h |i |j |k |l |m |n |o |p |q |r |s |t |u |v |w |x |y |z |0 |1 |2 |3 |4 |5 |6 |7 |8 |9 |.
590 --- |a |b |c |d |e |f |g |h |i |j |k |l |m |n |o |p |q |r |s |t |u |v |w |x |y |z |0 |1 |2 |3 |4 |5 |6 |7 |8 |9 |.
591 --- |a |b |c |d |e |f |g |h |i |j |k |l |m |n |o |p |q |r |s |t |u |v |w |x |y |z |0 |1 |2 |3 |4 |5 |6 |7 |8 |9 |.
600 1 |a

Штрихкод

[R] Записи на ре
KMA01-348475 (NEW467.MRC)

[I] Імпортовані з

[T] Повідомленн:

005 — — 20201013113139.0

008 — — 150113s2013^^^^^xr^a^^^^^b^^^^^000^0^eng^d

010 — — 2014488985

020 — — 9788026047742
(pbk.)

020 — — 8026047745
(pbk.)

035 — — (OCoLC)ocn885159672

040 — — HLS
eng
HLS
rda
OCLCO
IUL
DLC

042 — — Iccopycat

043 — — a-gs---

050 00 — — DK679.A25
A2245 2013

245 00 — — Abkhazia :
between the past and the future /
edited by Islam Tekushev, Sergey Markedonov, and Kirill Shevchenko.

300 — — 134 pages :
illustrations ;
24 cm

504 — — Includes bibliographical references.

651 0 — — Abkhazia (Georgia)
Politics and government.

651 0 — — Abkhazia (Georgia)
Ethnic relations.

700 1 — — Tekushev, Islam,
editor,
contributor.

700 1 — — Markedonov, S. M.
(Sergeï Miroslavovich),
editor,
contributor.

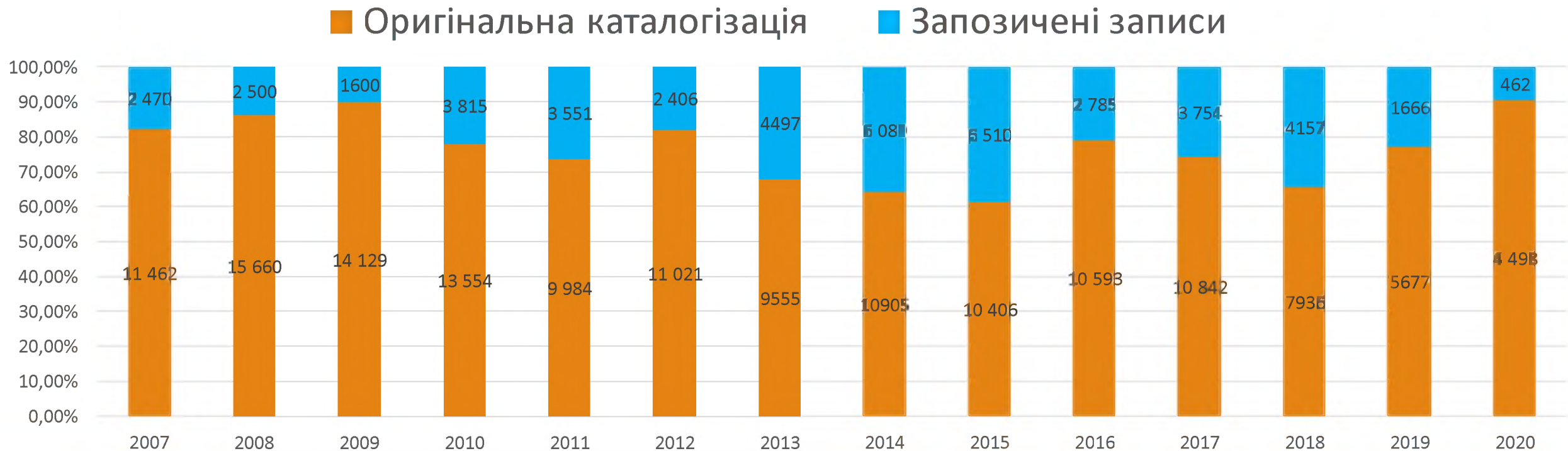
700 1 — — Shevchenko, K. V.
(Kirill Vladimirovich),
editor,
contributor.

264 1 — — Prague :
Medium Orient,

Каталогізація – Предметизація – Z39.50

1996 - електронний каталог

2010 – запозичення записів з 19 країн світу

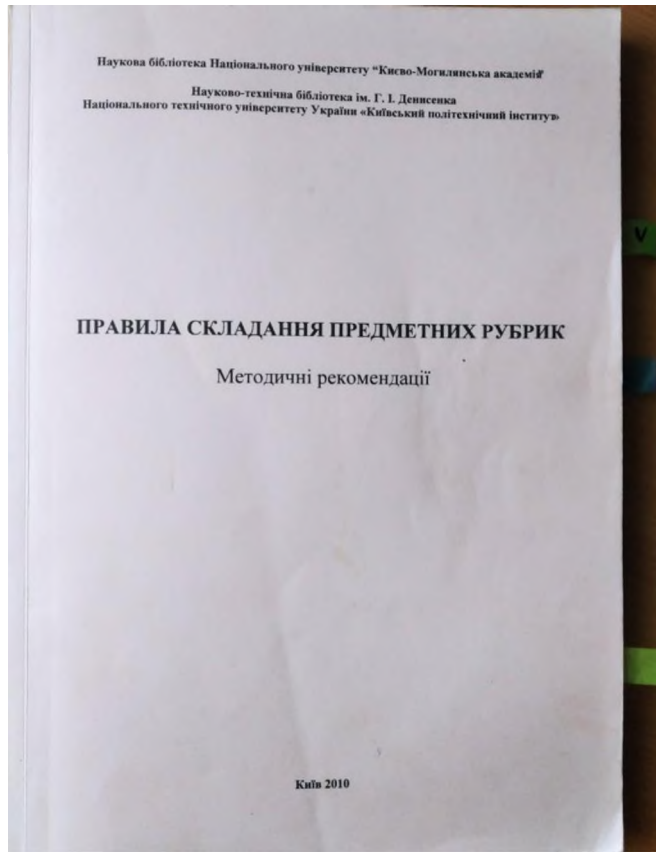
2006 – Проект корпоративної каталогізації

- ❖ Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»
- ❖ Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

АБІС «ALEPH 500»

- Адаптація методики складання предметних рубрик Бібліотеки Конгресу США до вітчизняних традицій предметизації
- Застосування цих правил в процесі корпоративної каталогізації
- Обмін бібліографічними записами між бібліотеками

2010 – Правила складання предметних рубрик

- ❖ Терміни, позначення та скорочення
- ❖ Процес визначення предметних рубрик
- ❖ Мова предметних рубрик
- ❖ Підзаголовки
- ❖ Порядок підзаголовків у рубриках
- ❖ Предметизація окремих видів творів
- ❖ Додатки

2010 – Правила складання предметних рубрик: Додатки

6. ДОДАТКИ

Додаток І. Перелік списків типових підзаголовків

Код списку	Назва списку
ТП 000	Класи осіб
ТП 001	Етнічні групи
ТП 002	Імена осіб
ТП 003	Імена сімей, родів
ТП 004	Письменники: групи письменників
ТП 005	Організації
ТП 006	Законодавчі органи
ТП 007	Військові служби
ТП 008	Освітні установи: типи навчальних закладів
ТП 009	Освітні установи: окремі навчальні заклади
ТП 010	Релігійні та чернечі ордени
ТП 011	Назви географічних місць та адміністративних одиниць
ТП 012	Колонії
ТП 013	Водні об'єкти
ТП 014	Мови

ТП 002 Імена осіб

Наведені нижче підзаголовки можуть використовуватися як типові під іменами осіб.

Наприклад:

*Крушельницький, М. М. (Мар'ян Михайлович), 1897-1963 – Етичні та моральні погляди;
Хмельницький, Б. М. (Богдан Михайлович), гетьман, 1595-1657 – Дитинство та юність.*

А

Sx Авторство (002)

Sx Археологічні колекції (002)

Б

Sx Бібліотека (002)

Sx Будинки та місця проживання (002)

В

Sx Вбивство (002)

Sx Вживання алкоголю (002)

Sx Вживання наркотиків (002)

Sx В екслібрисах (002)

Sx Відречення

У **Sx** Зречення

Sx Відносини з [клас осіб чи етнічна група] (002)

Sx Відносини з жінками (002)

Sx Відносини з чоловіками (002)

Sx Військове лідерство (002)

Sx Вигнання (геогр.) (002)

Sx Визнання (геогр.) (002)

Sx В опері (002)

Sx Вплив на письменників [будь-який інший клас осіб] (геогр.) (002)

Sx Вплив на письменників, українських [американських тощо] (геогр.) (002)

Sx Вплив на російську літературу [будь-яка інша галузь чи дисципліна] (геогр.) (002)

Предметна рубрика

- ❖ Точно та лаконічно відображає предмет документа
- ❖ Ширше розкриває тему
- ❖ Уніфікує мовний вираз, представлений засобами природної мови
- ❖ Точка контролю доступу до змісту
- ❖ Збільшує результативність пошуку для користувачів

Предметна рубрика

1. Заголовок предметної рубрики
2. Підзаголовок предметної рубрики
 - a) тематичні, географічні, хронологічні, форми
 - b) редакторські та типові

Приклад:

Письменники, українські -- В екслібрисі -- 20-21 ст. --
Альбоми.

За структурою предметні рубрики є прості і складні.

Прості - відображають лише найменування предмета (Космос, Рідини, Йога)

Складні - крім назви предмета, відтворюють аспекти його дослідження та інші характеристики документа (Телефони – Ремонт, Кримінальне право – Навчальні посібники, Хімія – Історія – 19 ст.)

Іноді використовується перестановка слів у словосполученнях, що порушує загальноприйнятий прямий порядок їх розташування, але не впливає на зміст поняття (інверсія):

Ймовірностей, теорія

Мистецтво, давнє

Для деяких документів достатньо однієї рубрики, інші – потребують більш детального розкриття теми.

Предметні рубрики подаються українською мовою.

Винятки:

- ❖ *мови програмування, комп'ютерні програми (Pascal (Мова програмування), Word (Комп'ютерна програма))*
- ❖ *власні назви мультимедійних ігор, і теле та радіо програм та ін. (ICTV (Телевізійний канал), Quake (Гра), Radio ROKS (Радіостанція))*

В записах на книги з Американської бібліотеки залишаємо рубрики англійською мовою.

Кіл.	Заголовки	Авторитетн
1	Письменники, українські -- Буковина -- Довідкові видання.	
1	Письменники, українські -- Буковина -- СРСР -- Бібліографії.	
1	Письменники, українські -- В екслібрисі -- 19-20 ст.	
1	Письменники, українські -- В екслібрисі -- 20-21 ст. -- Альбоми.	
1	Письменники, українські -- В музиці -- 19 ст. -- Бібліографії.	
1	Письменники, українські -- Вивчення та викладання -- 19-20 ст.	
1	Письменники, українські -- Видання творів -- 1814-1964.	
2	Письменники, українські -- Виставки -- 19 ст. -- Каталоги.	
1	Письменники, українські -- Виставки -- 20 ст. -- Каталоги.	
1	Письменники, українські -- Виставки -- 19-20 ст. -- Каталоги.	
1	Письменники, українські -- Вінницька область -- Біобібліографії -- Словники.	
1	Письменники, українські -- Вінниччина -- 20 ст. -- Біографії.	
2	Письменники, українські -- Волинь -- 19 ст.	
1	Письменники, українські -- Волинь -- Наукові збірники.	
2	Письменники, українські -- Вплив на суспільне життя -- 19 ст.	
1	Письменники, українські -- Вшанування пам'яті -- Сценарії -- Методичні рекомендації.	
2	Письменники, українські -- Діаспора -- 20 ст. -- Біографії.	
1	Письменники, українські -- Діаспора -- 20 ст.	
2	Письменники, українські -- Довідкові видання -- Посібники.	
14	Письменники, українські -- Довідкові видання.	
1	Письменники, українські -- Документи та матеріали.	
2	Письменники, українські -- Епістолярій -- 20 ст.	

OK

Перейти

Розкрити

Документи

Відмінити

Допомога

008 — — 151116s2016-----un-ac-----0000-ukr-d
020 — a 9789660607019
040 — a UA-KiLUP
b ukr
c UA-KiLUP
d UnKiUKMA
080 — a 75.036(477)(084)
090 — a 75.036(477)(084)
b 3-457
245 00 a "Згадайте, братія моя..." :
b Київ Тараса Шевченка /
c [Т. Чуйко, Н. Орлова, О. Карпенко та ін. ; перед. слово Д. Стуса].
260 — a Київ :
b Либідь,
c 2016.
300 — a 255 с. :
b іл., портр.
500 — a Програма "Українська книга" 2015 року.
504 — a Містить бібліографію.
590 — b Головач, Я., кол.
591 — a "Розвиток колекції Ярослава Головача-2015-2016" (Цільовий грант Канадської Фундації Українських студій)
600 14 a Шевченко, Тарас Григорович,
d 1814-1861
y Альбоми.
650 4 a Художники, українські
y 19 ст.
y Альбоми.
651 4 a Київ (Україна)
y Альбоми.
650 4 a Українська література
y 19 ст.
650 4 a Письменники, українські
y 19 ст.
700 1 a Чуйко, Тетяна.
700 1 a Орлова, Надія.
700 1 a Карпенко, Ольга.
700 1 a Стус, Дмитро Васильович,
d 1966-
e вступ.
955 — a art
SID — a Z39
b LUL_UTF
c 000465007

Перегляд запису

Виберіть формат: [Стандартний](#) | [Картка](#) | [Посилання](#) | [MARC - назви](#) | [MARC - коди](#) |

Запис 1 із 1

Назва	● "Згадайте, братія моя..." : Київ Тараса Шевченка / [Т. Чуйко, Н. Орлова, О. Карпенко та ін. ; перед. слово Д. Стуса].
Видання	● Київ : Либідь, 2016.
Опис	255 с. : іл., портр.
Примітка	Програма "Українська книга" 2015 року.
Бібліогра	Містить бібліографію.
Колекція	Головач, Я., кол.
Дарувальн	"Розвиток колекції Ярослава Головача-2015-2016" (Цільовий грант Канадської Фундації Українських студій)
Персоналія	● Шевченко, Тарас Григорович, 1814-1861 -- Альбоми.
Предмет	● Художники, українські -- 19 ст. -- Альбоми. ● Київ (Україна) -- Альбоми. ● Українська література -- 19 ст. ● Письменники, українські -- 19 ст.
Дод. дані	● Чуйко, Тетяна. ● Орлова, Надія. ● Карпенко, Ольга. ● Стус, Дмитро Васильович, 1966- вступ.
ISBN	9789660607019
Примірник	Б-ка рідк.цінних вид.

Виберіть формат: [Стандартний](#) | [Картка](#) | [Посилання](#) | [MARC - назви](#) | [MARC - коди](#) |

Процес предметизації

1. Зібрання робочих груп по предметизації

2. Обговорення та затвердження нових предметних рубрик

наприклад, Гібридна війна, Антитерористична операція, COVID-19

3. Використання напрацювань та методичних рішень Книжкової палати України ім. Івана Федорова

Дякую за увагу!

Тетяна Чорна,
Директор Наукової бібліотеки НаУКМА